

**HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ÆNDRING AF
BEKENDTGØRELSE OM BESKYTTELSE AF DYR UNDER TRANSPORT**

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup
E-mail: 18@fvst.dk
E-mail: fridr@fvst.dk

4.januar 2024
D23-552968

Journalnummer: 2023-18-31-00557

HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ÆNDRING AF BEKENDTGØRELSE OM BESKYTTELSE AF DYR UNDER TRANSPORT

Fra Dyrenes Beskyttelses side værdsætter vi muligheden for at komme med bemærkninger til bestemmelserne om minimumskrav til indvendig højde ved transport af grise under 40 kg, i den kommende bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport.

Krav til indvendig højde for svin

Baggrund

Af transportforordningen¹ fra 2005 fremgår det, at dyr under transport skal have tilstrækkelig med plads til at sikre god ventilation oven over dyrene, når de står oprejst i normal stilling. Siden 2006 har minimumskrav til etagehøjden været præciseret i bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport², for grise over 40 kg mens der ikke eksisterer krav for grise under 40 kg.

Frihøjde over dyrene skal sikre at luften kan bevæge sig frit og at ventilationsåbningerne ikke blokeres af grisenes kroppe. Frihøjden over grisene er derfor en forudsætning for at ventilationen kan fungere korrekt og opretholde et passende temperatur- og iltniveau.

Fra Danmark eksporteres årligt ca. 14 millioner levende smågrise, med en vægt på ca. 30 kg og ca. 11 millioner af dem sendes på lange transporter af mere end 8 timers varighed.

¹ Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32005R0001>

² Bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 om beskyttelse af dyr under transport
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/26>

Mange smågrise op til 40 kg transporteres i dag til udlandet på lastbiler i fem etager, hvor der er max. ca. 60 centimeters højde på hver enkelt etage. Dette levner kun ganske få centimeters frihøjde over ryggen på dyrene og uden fastsatte minimumskrav til etagehøjden, risikerer smågrisene at blive transporteret under forhold, der ikke sikrer en tilstrækkelig ventilation. Særligt risikoen for meget høje temperaturer under transport til Sydeuropa i sommermånederne giver anledning til bekymring for grisenes velfærd. Lastbilerne er ikke udstyret med aircondition eller anden form for afkøling og da grise afgiver varme, vil temperaturen på vognladet altid være højere end udetemperaturen. Grise er meget varmefølsomme og ifølge EFSA³ er 30 grader den øvrige kritiske temperaturgrænse for smågrise op til 30 kg, som ved temperaturer herover risikerer at udvikle varmestress.

Ifølge Fødevarestyrelsen⁴ var det anbefalingerne i en videnskabelig EU-rapport⁵ fra 2002, der dannede det faglige grundlag for de højdekrav for grise i vægtklassen 26 til 40 kilo, der blev fremsat af Fødevarestyrelsen i bekendtgørelsen fra 2020. Efter indsigelser fra erhvervslivet valgte Fødevarestyrelsen at udskyde bekendtgørelsen⁶. Indsigelserne lød bl.a. at grisene er blevet mindre og at den tidligere model for udregning af højdekrav dermed ikke kunne anvendes.

Siden, på foranledning af Fødevarestyrelsen, har Aarhus Universitet i perioden 2020-2022 gennemført en undersøgelse af sammenhængen mellem smågrises vægt og højde, samt desuden undersøgt hvilke minimumsværdier til indvendig højde, der sikrer overholdelse af transportforordningens bestemmelser, for grise under 26 kg⁷.

Det faglige grundlag for fastsættelse af minimumskrav til indvendig højde må dermed antages at være på plads.

³ EFSA, Welfare of pigs during transport, 2022

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2022.7445#:~:text=The%20highly%20relevant%20welfare%20consequences%20during%20loading%20unloading%20of%20pigs,unsuitable%20facilities%20and%20high%20temperatures.>

⁴ Ministersvar marts 2020

<https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/mof/spm/743/svar/1652298/2180559/index.htm>

⁵ The welfare of animals during transport (details for horses, pigs, sheep and cattle), Report of the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare, 2002 https://food.ec.europa.eu/system/files/2020-12/sci-com_scah_out71_en.pdf

⁶ Altinget https://www.alinget.dk/fo_valgte_Foedevarestyrelsen_at_udskyde_edevarer/artikel/foedevarestyrelsen-udskyder-nye-hoejdekrav-for-grisetransporter

⁷ Rådgivningsnotat fra DCA, Krav til indvendig højde ved transport af smågrise https://pure.au.dk/portal/files/274513703/Udvidet_dansk_sammendrag_Etageh_jde_grise.pdf

Generelle bemærkninger

Det er meget positivt, og absolut nødvendigt for at sikre overholdelse af transportforordningens bestemmelser, at der endelig fastsættes minimumskrav til indvendig højde ved transport af grise under 40 kg.

Som EU-medlemsland har vi naturligvis en forpligtelse til at håndhæve transportforordningens bestemmelser og som det land i Europa, der transporterer flest levende grise over landegrænser, har vi en særlig forpligtelse til at sikre, at transportforholdene for 14 millioner smågrise lever op til minimumskravene.

Specifikke bemærkninger

Vi stiller os uforstående overfor, at der i forslaget stilles samme krav til indvendig højde, uanset om lastbilen er udstyret med et mekanisk ventilationssystem eller ej, når der for grise over 40 kg er betydeligt højere krav, ved anvendelse af køretøjer der ikke er udstyret med mekanisk ventilation.

Det er uklart hvilke grise under 40 kg, sætningen under tabel 1 i bilag 1 til bekendtgørelsen, refererer til, men vi antager, at beregningsmodellen vedrører grise i vægtintervallet 35-40 kg. Vi mener ikke det er hensigtsmæssigt at angive en kompliceret beregningsmodel i en bekendtgørelse som denne, da det stiller brugerne (transportører/landmænd/kontrollører) i en urimelig situation, hvis de i forbindelse med selve transporten skal foretage komplicerede beregninger.

Der mangler i udkastet en angivelse af, hvordan højden skal beregnes for dyr med en gennemsnitsvægt imellem de angivne vægtintervaller. Der kunne evt. indsættes en sætning, svarende til formuleringen for grise over 40 kg, om at hvis de transporterede dyr har en vægt mellem de givne vægtintervaller, beregnes den indvendige højde som en minimumsværdi ved lineær interpolation.

Indstilling

Dyrenes Beskyttelse bakker naturligvis op om, at der indføres minimumskrav til indvendig højde ved transport af grise under 40 kg og indstiller derfor til, at minimumskravene til indvendig højde skrives ind i lovgivningen som det fremgår af bekendtgørelsesudkastet.

Da vores største bekymring er risikoen for meget høje temperaturer under transporten, indstiller vi samtidigt til, at der hurtigst muligt iværksættes en undersøgelse af sammenhængen mellem udetemperaturen og temperaturen på lastbilerne, ved transport af smågrise.

Vi foreslår, at Fødevarestyrelsen får eksperter, med relevante ventilationstekniske kompetencer, til at undersøge, ved hvilke udendørstemperaturer, lastbilens ventilationsanlæg kan sikre, at temperaturen på lastbilen ikke overstiger de temperaturgrænser, som er angivet i transportforordningen.

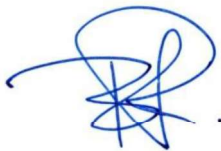
Kendskab til denne sammenhæng er en helt åbenlys betingelse for, at transportørerne kan efterfølge og at myndighederne kan håndhæve transportforordningens bestemmelse om, at temperaturen inde i transportmidlet til hver en tid skal kunne holdes mellem 5 °C og 30 °C, med en tolerancemargen på +/- 5°C, for alle dyr på lange transporter.

Overgangsperiode

Da bekendtgørelsesændringen ikke omhandler nye bestemmelser, men blot præciserer de bestemmelser i transportforordningen, som har været gældende i 18 år, bør overgangsperioden, af hensyn til velfærden for mange millioner smågrise, være så kort som mulig.

En overgangsperiode på 10 år virker derfor helt urimelig lang, især set i lyset af, at det jo står interessenterne frit for at transportere grisene inden de vokser til en højde, der giver udfordringer i forhold til overholdelse af kravene til indvendig højde på lastbilen.

Med venlig hilsen

Britta Riis, direktør

Ditte Erichsen, dyrlæge

DYRENES BESKYTTELSE

Dyrenes Beskyttelse
Buddingevej 308
2860 Søborg

Tlf. +45 3328 7000
db@dyrenesbeskyttelse.dk
dyrenesbeskyttelse.dk

